

7/79992

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72079556-610- 263
Konu : Soru Önergesi (7/79992)

24.04.2023

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 06.04.2023 tarihli ve 1194861 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Ankara Milletvekili Sayın Yıldırım KAYA tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/79992 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Ankara Milletvekili Sayın **Yıldırım KAYA**'ya Ait 7/79992 Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızdan açılış izni alarak faaliyet gösteren Özel Kreş, Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin açılış, işleyiş ve denetim işlemleri 30.04.2015 tarih 29342 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Özel Kreş, Gündüz Bakımevleri ile Özel Çocuk Kulüplerinin Kuruluş ve İşleyiş Esasları Hakkında Yönetmelik doğrultusunda yürütülmektedir.

Bakanlığımızca 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu'nun Koruyucu ve Destekleyici Tedbirler başlıklı ikinci bölümünün 5 inci maddesi kapsamında koruma ve bakım altına alınan 0-36 aylık çocuklara eğitim ve bakım hizmetleri verilmektedir.

Depremden etkilenen 11 ilde toplam 340 özel kreş ve gündüz bakımevleri ile çocuk kulüpleri bulunmaktadır. Bu kuruluşlarda 2022 yılsonu itibariyle 0-36 aylık arası 5.288 çocuk hizmet almıştır.

Deprem bölgesinde bulunup koruma ve bakım altına alınan 0-36 aylık 118 çocuk bulunmaktadır. Haklarında koruma ve bakım tedbiri çıkartılan bu çocuklara Çocuk Koruma Kanunu'nun Koruyucu ve Destekleyici Tedbirler başlıklı ikinci bölümünün 5 inci maddesi kapsamında eğitim ve bakım hizmeti verilmektedir.

Diğer taraftan, engelli bireylere yönelik hizmetler; evde bakım yardımı, sosyal yardım, gündüz bakım merkezleri, geçici misafir bakım, umut evleri gibi toplum temelli hizmetlerle çeşitlendirilerek birey odaklı hizmet anlayışı geliştirilmekte ve yaygınlaştırılmaktadır.

Engelli bireylere/çocuklara yönelik bakım hizmetlerinde temel bakış açımız; engellilerin ailelerinin yanında, sosyal çevrelerinden ayrılmadan bakımına öncelik vermektir. Bununla birlikte; evde bakımı mümkün olmayan engelli bireylere yönelik; yaş, cinsiyet ve engel durumuna uygun olarak kurum bakımı seçeneği de sunulmaktadır.

Ailesi yanında bakımı mümkün olmayan engelli bireylerin, Engellilerin Bakımı Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik hükümlerince resmi bakım kurumlarında yatılı ve gündüzlü olarak (Engelsiz Yaşam Bakım Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezleri gibi) veya ev tipi sosyal hizmet kuruluşlarında (Umut evleri gibi) bakımları sağlanmaktadır. Bu merkezlerimizde engelli bireylerin öncelikle insan onuruna ve engelli haklarına uygun olarak bakımına, beslenmesine, korunmasına, becerilerinin geliştirilmesine ve sosyal hayata uyumuna ilişkin bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri sunulmaktadır.

Engelsiz Yaşam Merkezlerimizde müstakil tek katlı ve bahçeli, üçer kişilik yatak odaları, oturma odası, mutfak, yemekhane, banyo, tuvalet ve personel odası bölümlerinden oluşan evler, bireysel ve grup çalışması odası, iş-uğraşı odası, fizik tedavi salonu, hidroterapi havuzu gibi birimler bulunmaktadır. Merkezlerimizde bu birimler aracılığı ile engelli bireylerin var olan yeteneklerinin geliştirilmesine ve sosyal hayata uyumuna yönelik çalışmalar yapılmaktadır. Tüm merkezlerimizde engelli bireylerin bakımı, beslenmesi, korunması, becerilerinin geliştirilmesi ve sosyal hayata uyumuna ilişkin bakım ve sosyal rehabilitasyon hizmetleri insan onuruna yakışır şekilde sunulmaktadır.

2006 yılında uygulanmaya başlanan evde bakım yardımı uygulaması; hak temelli, aile odaklı ve bütünselik bir bakım modeli olup engelli ve yaşlı bireylerin bakım ihtiyaçlarını onların yaşam koşullarını değiştirmeden, alıştıkları ortamda ve konforda sunmayı amaçlamaktadır.

Evde bakım yardımıyla yararlanmak için haneye giren her türlü gelir toplamının kişi başına asgari ücretin 2/3' ünden az olması (2023 Ocak ayı itibariyle 5.721,20 TL) ve engelli

bireyin aldığı sağlık raporu sonucuna göre ağır engelli/tam bağımlı olduğunu belgelendirmesi gerekmektedir. Bu şartları taşıyan engelli birey ve bakım veren kişi ikamet ettikleri hanede ziyaret edildikten ve yaşadıkları koşullar değerlendirildikten sonra ihtiyaçların sağlıklı şekilde karşılanabileceği kanaati olduğu takdirde yardımdan yararlanmaktadırlar.

2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununa dayalı olarak yürütülen bu uygulama kapsamında evde ağır engelli/tam bağımlı durumdaki engelli bireye bakmak isteyen yakınları ve akrabaları ekonomik olarak desteklenmekte ve yanı sıra sunulan psikososyal destek sayesinde toplumla bütünleşmeleri sağlanmaktadır.

Bakanlığımız bünyesinde gündüz bakım ve rehabilitasyon hizmeti verilmektedir. Engelli bireylerin yaşam kalitesinin artırılması ve sosyal hayata aktif katılımlarına katkı sağlanması amacıyla engelli bireyler ile ailelerine sunulacak eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmeti, psiko-sosyal rehabilitasyon hizmeti, gündüz bakım ve rehabilitasyon hizmetlerini tam gün, yarım gün veya seanslı olarak sunan sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Gündüz hizmetlerinde engelli bireyin ihtiyacı çerçevesinde bireysel gelişim ve gereksinimleri ile günlük yaşam aktivitelerine yönelik beceriler kazandırılarak, toplumsal hayata katılımlarını sağlamak üzere eğitsel, sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler yürütülmektedir. Bu etkinlikler ve eğitimlerle, herhangi bir nedenle oluşan engelin etkilerini mümkün olan en az düzeye indirmek ve engelli bireyin hayatını bağımsız bir şekilde sürdürebilmesini sağlamak üzere fiziksel, sosyal, zihinsel beceriler geliştirmek amaçlanmaktadır. Bu merkezlerin diğer önemli işlevi, engelli bireye sahip ailelerin kendilerine zaman ayırabilmelerini, engelli birey dışındaki gündelik yaşamda diğer meşguliyetlerini yerine getirebilmelerini desteklemektir.

Engelli çocuklar ve aileleri, gündüz bakım, rehabilitasyon ve aile danışma merkezleri hizmetinden yararlanmaktadır.

- Deprem bölgesindeki 11 ilimizde faaliyet gösteren Engelli Bakım, Rehabilitasyon ve Aile Danışma Merkezlerimizde 130 ve Özel Bakım Merkezlerimizde 84 özel gereksinimli çocuk, yaş, cinsiyet ve engel durumuna uygun birimlerde bakım, korunma ve rehabilitasyon hizmeti almaktadır.
- Depremden etkilenen ve hastanelerde tedavisi tamamlanarak taburcu olan veya taburcu olacak engelli ve yaşlı vatandaşlarımızdan profesyonel bakıma ihtiyacı olanların tespit edilmesi amacıyla ekiplerimiz sahada çalışmalarını tüm hızıyla devam ettirmektedir. Bu kapsamda, profesyonel bakıma ihtiyacı olan engelli ve yaşlı vatandaşlarımız korunma ve bakım altına alınarak yatılı kuruluşlarımıza yerleştirilmektedir. Bu kapsamda deprem bölgesinden korunma ve bakım altına alınan 21 özel gereksinimli çocuk engelli bakım, rehabilitasyon ve aile danışma merkezlerinde, 17 özel gereksinimli çocuk özel bakım merkezlerine yerleştirilmiştir. Çocuklarımızın kuruluşlarımızda tüm ihtiyaçları karşılanmaktadır.
- Deprem bölgesinde 0-18 yaş aralığındaki 45.613 çocuğumuzun bakımını üstlenen aile yakınları evde bakım yardımı ile desteklenmektedir.

Korunma ve bakıma ihtiyacı olduğu tespit edilen özel gereksinimli çocuklarımızın tamamı korunma ve bakım altına alınarak yaş, cinsiyet ve engel durumuna uygun olarak yatılı kuruluşlarımıza yerleştirilmekte ve tüm ihtiyaçları karşılanmaktadır.